

Průšvih

Pozdrav:

Milí přátelé, vítám Vás u poslechu těchto bohoslužeb slovy apoštolskými:

„Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen“

Introit: (Žalm 16, 8-11)

8 Hospodina stále před očí si stavím, je mi po pravici, nic mnou neotřese.

9 Proto se mé srdce raduje a moje sláva jásá, v bezpečí přebývá i mé tělo,

10 neboť v moci podsvětí mě neponecháš, nedopustíš, aby se tvůj věrný octl v jámě.

11 Stezku života mi dáváš poznat; vrcholem radosti je být s tebou, ve tvé pravici je neskonale blaho.

Modlitba:

Všemohoucí Bože, ty si cesta, pravda i život. Ty víš jak málo je těch, kdo v těchto dobách chodí s Tebou. Málo je těch, kdo Tebe hledají a napodobují Tě v pokoře, tichosti a lásce. Dej nám statečného ducha, abychom byli pohotová. Srdce nebojácné, abychom ho naplnili Tvým pokojem. Naději pevnou, aby s námi nic neotráslo. Lásku dokonalou, abychom dokázali odpouštět. A víru pravou, abychom neminuli cíl. Splň teda naše prosby a ukaž nám cestu. Amen

Píseň: EZ 98 - Zpívejte Pánu nové písně

1. Zpívejte Pánu nové písně, vždyť divné věci učinil, svou pravici nás vyňal z tísně, svým svatým ramenem nás kryl. Pán v nekonečné laskavosti své spásy známost zjevuje a ve své věčné spravednosti všem národům se zjevuje.
2. Pán na svou milost pamatuje, nám kdysi hojně slíbenou, a pravdu svou vždy naplňuje, tu Izraeli zjevenou. Hle, jak náš Bůh nás věrně řídí svým slovem času každého, tak všechny kraje světa vidí spasení Boha našeho.
3. Kdo bydlíte na zemi celé, hlas Pánu ke cti vydejte, a přineste mu díky vřelé i žalmy jemu zpívejte. Nuž slavte Pána v plesu stálém cítarou, harfou, troubami, před Hospodinem, slavným Králem, hlas vydávejte s chválami.
4. Zvuč, moře i se všemi tvory, a lidé země zpívejte. Též i vy prozpěvujte, hory, a všechny řeky plesejte. Před Pánem zvučte, neboť přijde, by soudil svět v spravednosti, svou pravdu zemit zjevit vyjde a lidem soudy v svatosti.

Kázání: (J 20, 19-31)

Slova Písma svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, jsou zapsaná v evangeliu podle Jana ve 20 kap., od 19-31 verš. Tam čteme:

19 Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“

20 Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána.

21 Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“

22 Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého.

23 Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

24 Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel.

25 Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“

26 Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“

27 Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“

28 Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“

29 Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“

30 Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize.

31 Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

Milí přátelé, milí posluchači,

Pro židy je večer začátek nového dne. Jenže tady začíná ještě jiný začátek než den. Je to začátek nových životů. Scéna se neodehrává venku, v zahradě, ale naopak uvnitř, kde **Ježíš předtím daroval sebe**. Učedníci si z domu, kde jsou zavřeni za zamčenými dveřmi, udělali hrob. Ježíšova hrobka je otevřená a prázdná, ale jejich dům je zatarasený a plný smrti.

Zmrtvýchvstalý Ježíš se poprvé setkává se svými přáteli. Muselo to být pro ně svým způsobem nepříjemné, vždyť ho nedávno v jeho nouzi opustili. A přece jsou první jeho slova: **„Pokoj vám.“** Žádné výčitky ani kárání, pouze **„pokoj“**. Je to pokoj lásky, který vítězí nad nenávistí.

A pak jim ukazuje své rány, nepochybné znamení. Jsou to rány, které uzdravují, viditelný projev jeho lásky do krajností. Ruce, které uzdravovaly, ruce, které umývaly nohy, ruce přibité z lásky. Jsou to ruce, z kterých nás nikdo nemůže vyrvat.

A ten bok je tělo, z kterého se rodíme. Z něho vytéká **pramen živé vody**, aby obmýval hřích a nečistotu člověka. Je to mohutná řeka, která oživuje všechno, co je mrtvé.

Když tohle všechno učedníci vidí, tak se radují. **Radost z Pána je jejich silou**, která zahání strach a smrt. Tuto radost jim nikdo nemůže vzít, protože není založena na nás, ale na Kristově vítězství. Pochází totiž z lásky. A stejnou radost dostáváme my všichni, kdo dnes zjišťujeme, že Ježíš není minulostí, že působí a Jeho Slovo platí. A dostáváme ji, abychom jí přetékali a šířili ji na jiné lidi.

Učedníci nemohli hned uvažovat o tom, co vidí, v celém naznačeném sledu logických souvislostí. Ale **zaradovali se**, když viděli Pána. Měli radost, že jejich Mistr vyhrál nad všemi pochybovači. Zjistili, že je silnější než mocnosti světa, a dokonce silnější než smrt.

A právě když vnímají své strašné selhání, svěruje jim stejné poslání, jaké sám dostal od svého Otce. **„Jako mě poslal Otec, tak i já posílám vás.“** Teď už věděli, že ne oni si zvolili jeho, ale že on si vyvolil je. Jejich poslání přinášet odpuštění hříchů mělo být nesené mocí Ducha svatého, kterého na ně dechl. Dech, který oživuje člověka při stvoření a dech, který křísí suché kosti. Je to Duch nové a věčné smlouvy, uzavřené skrze odpuštění. Ten Duch nám dává nové srdce, schopné žít podle Slova.

A znamením toho všeho je, že i oni mohou odpouštět. Kdo odpouští, dává druhému život, protože ho uznává za bratra, sestru. Kdo nedokáže odpustit, žije stále ve svém hříchu.

A najednou se dozvídáme, že nějaký učedník chybí. Je to Tomáš – Dvojče, tvoří dvojici s někým druhým. V bibli se o něm téměř nepíše. Zřejmě proto, že se mezi dvanácti nijak výrazně neprojevoval. Nebyl jako Petr, který by mohl být **mluvčím ostatních**. Někteří vykladači se domnívají, že Tomáš byl typický introvert, který neměl potřebu viditelně se projevovat.

Takového člověka by dnes unesl jen málokterý křesťanský sbor. Slova, která vyslovil Tomáš, bychom čekali od leckoho jiného, jen ne od učedníka, **jednoho ze dvanácti**. Z jeho života se však můžeme učit, jak se jeho srdce velmi složitě vyrovnávalo se skutečností smrti a věčného života, tedy s těmi nejzákladnějšími otázkami víry. Tomáš uměl přemýšlet a spoléhal předně na to, o čem se mohl svými smysly přesvědčit. Svět duchovní a nadpřirozený byl pro něj obestřen mnoha otázkami. Takových lidí je v dnešní době mnoho.

Evangelista Jan zaznamenal, že se Tomáš projevil celkem třikrát a pokaždé to bylo něco, čím by si dnes koledoval o problémy. Jak si mohl Pán Ježíš takového člověka vůbec vybrat za svého učedníka. Představme si jej na třech konkrétních situacích, ve kterých na sebe něco prozradil.

1) Tomáš a Lazar

První zmínka o tom, jak se Tomáš veřejně projevil, je v příběhu o smrti Lazara. Možná znáte někoho, kdo se většinou drží stranou, do ničeho nemluví a své okolí jen rád pozoruje. Novozákonní Tomáš zůstává mezi učedníky tak trochu na okraji, když už se ale veřejně projevil, tak to byl vždycky **průsvih**.

Když Pán Ježíš oznámil svým učedníkům, že Lazar, kterého miloval, zemřel. Rozhodl se, že tam všichni půjdou a že navštíví Marii a Martu, sestry zemřelého Lazara. **A jak reagoval Tomáš?** Říká: **„Pojďme i my, at' zemřeme spolu s ním...“** Jako kdyby pověděl, nic už nemá význam, nic už nemá cenu, bylo by lepší zemřít. Všechno špatně končí. Lazar je mrtev a brzy budeme mrtví i my, protože nás židé ukamenují.

Možná jsme někdy už měli myšlenky, **že nic v životě nemá význam a že by bylo prostě lepší nebýt, nebo zemřít?** I takové těžké **záhyby má lidský život**. Co na to říct? Tady většinou slova nestačí. Překvapující je, že Pán Ježíš se od něj v tuto chvíli neodtáhl a ani nekáral jeho nevěru. On rozumí lidskému srdci. Někdo dokáže reagovat hned a někdo k tomu musí dozrát až časem.

2) Ježíšovy řeči o nebi

Bylo krátce před velikonoce. Ježíši zbývají do konce života takřka hodiny. Hovoří se svými učedníky a všechno jim podrobně vysvětluje. Možná si vzpomenete na slova, která při tom Ježíš použil, když řekl: „*Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte.*“

Byla to téměř poslední slova Pána Ježíše k učedníkům, ve kterém se s nimi loučí. Svěřuje poslední důležité věci svým nejvěrnějším. Nakonec dodává: *a cestu, kam odcházím, přece znáte...* A co řekne Tomáš? „**Pane, nevíme, kam jdeš, jak bychom mohli znát cestu?**“ Nenařadili byste Tomášovi za taková slova? Tomáš vlastně nic nechápe. Pán Ježíš ve chvíli, kdy se chystal na největší boj svého života má vedle sebe člověka, který snad vůbec nic nepochopil.

Tomáš není jasné, jak vypadá nebe, jak vypadá cesta do nebe a kudy a jak se na ni vydat. Mnoho toho s Ježíšem zažil, mnoho toho viděl, mnoho toho slyšel, jeho srdce však stále **nedokáže věřit**. Pochybnost je základním projevem jeho života. Pán Ježíš je ta jediná cesta do nebe. Každá jiná cesta, o kterou se člověk pokouší, je bez cíle, bez pravdy a bez života.

3) Ježíšovo zjevení

Při prvním setkání vzkříšeného Pána s učedníky, nebyl Tomáš přítomen. Chyběl, když se učedníci sešli a byl velice ochuzen o zkušenost Ježíšovy přítomnosti. **Tomáš asi bude patronem všech věřících, kteří v neděli často chybí ve shromáždění**. Když někdo zůstane doma, ať se nediví, že bude ochuzen o duchovní zkušenosti, které ostatní prožijí. Já vím, já vím, už měsíc se do kostela nechodí, ale možnosti pro setkání a čas s Bohem je mnoho.

Mezi shromážděné učedníky přišel jejich Pán a Tomáš tam není. Následně reaguje: „**Dokud nevidím na jeho rukou stopy po hřebecích a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.**“ Tak co s takovým člověkem, nebylo by lepší se s ním rozejít?

Uplynul týden jeho nejistoty a pochybností a opět nadešla neděle. A došlo i na setkání Ježíše s Tomášem. Všimněme si jedné věci, která bývá stejná i dnes u mnoha lidí. Dokud je člověk sám, často zůstává v pochybnostech a nejistotě. Jakmile však najde společenství věřících lidí, pochybnosti srdce se naplňují jistotou. Tomášovi už stačí pouhé slovo svého Mistra a řekne: „**To je můj Pán a můj Bůh!**“

Cesty víry, po kterých nás vodí náš Pán, jsou často cesty bez vidění. Věříme Božím slibům, i když zatím nic nevidíme. Věříme ale, že to tak natrvalo nezůstane. Jednou i my uvidíme svého Spasitele a Pána tváří v tvář. To je cíl naší životní cesty.

Tomáš je celkem obyčejný člověk svázaný svými **strachy a pochybnostmi**. Možná máme všichni něco z jeho DNA. Vidíme, jak silně na něj zapůsobilo osobní setkání s Ježíšem. V dnešním příběhu se nám ukazuje, jak se Ježíš vlamuje do života svých přátel.

Podarí se mu vlomit i do našich životů? Jsme váhaví jako Tomáš? Sháníme se nejdřív po nějakém znamení, než se odevzdáme skutečnosti, že žijeme ve světě vzkříšení?

Dovolíme Ježíšovi, aby nám zašeptal: „**Budeš požehnaný/á, rozhodneš-li se uvěřit!**“ Uvěřit v něj znamená dát mu své srdce, ne jen hlavu. A to není tak náročné učinit, protože on už dal své srdce za nás.

Amen.

Modlitba:

Pomoz nám, Pane, přebývat teď v této modlitbě před Tebou a slyšet tvá slova. Víš, co potřebujeme. Slyšel jsi naše slova. Teď potřebujeme zase my naslouchat tobě a vnímat tvou přítomnost. Odkládáme své požadavky, abychom mohli přijmout, co nám ty nabízíš. Amen

Píseň: Svítá 108 - Úžasná láska

1. *Jak úžasná musí ta láska být, co přišla k nám o všem se rozdělit, dát novou vláhu poušti spálené, přiblížit nám nebe tak vzdálené.*
2. *Svou slávy říš opustils kvůli nám, nemusels jít, a přece chtěl jsi sám; tvář přátelskou jsi nikde neviděl, když proklínán jsi k popravišti šel.*
3. *Tam místo nás život jsi položil, vrátil se zas, abys ho rozmnožil. Víím, abych já moh věčný život žít, musel můj Pán tou cestou kříže jít.*

Přímluvná modlitba:

Pane, vyburcuji nás, když tě nepoznáváme, protože přicházíš jinak, než si představujeme.

Pane, vyburcuji nás, když tě neslyšíme, protože mluvíš jinak, než jsme se učili.

Pane, vyburcuji nás, když tě pochybujeme, protože působíš jinak, než čekáme.

Otevři naše oči, abychom viděli – bolest a utrpení člověka - a dokázali mu pomoci

Otevři naše uši, abychom slyšeli – nárek a smutek člověka – a dokázali ho potěšit

Otevři naše dlaně, abychom dávali – potřebným a chudým – a dokázali jich obdarovat

Ve Tvém jménu prosíme a společně voláme...

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Ohlášky:

Posláni: (1. Petrův 1, 6-7)

6 Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek,

7 aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus.

8 Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí.

Požehnání: (Nu 6,24-26)

24 Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,

25 ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,

26 ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Píseň: EZ 555 - Jezu, rač ty sám

1. *Jezu, rač ty sám cestu razit nám!*

*Tam, kde tvoje šlépěj svatá, tam i duše naše chvátá;
veď nás z ciziny v radost otčiny!*

2. *Bude-li nám zle, uť nás vesele bez reptání,*

*bez bolesti všechno břímě těžké nésti,
vždyť tou strastí zde k tobě cesta jde!*

3. *Jestli vlastní žal srdce rozbodal,*

*jestli cizí bol nás tlačí, potěš ty nás v každém pláči.
Povznes mysl nám k nebes výšinám!*

4. *Jezu, v dobách všech řiď ty sám náš běh!*

*Když i cesta drsná bude, ty jen chraň a braň nás všude
a pak poutníkům otevři svůj dům!*